

Prof. Dr. İlhan Helvacı
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Miras Hukuku – (28.11.2017) – 7. Hafta – 2. Ders

Vasiyetlerin İndirilmesi

Vasiyetlerde en son konuşacağımız alt başlık vasiyetlerin indirilmesidir. Tahmin edileceği üzere, tereke mevcudunu aşan miktarda bir vasiyetle karşı karşıya kalabiliriz. Yani kişi geride 100.000 TL bir tereke bırakmıştır ama 5.000.000 TL'lik bir harcama yapılmasını emretmektedir veya vasiyet yükümlüsüne zaten kalan miktarın çok üzerinde vasiyet borcu yüklemiştir veya yaptığı vasiyetler saklı paylı mirasçılarının saklı paylarına kavuşamamalarına neden oluyordur. Yani kişi serbest tasarruf nisabını aşmıştır. Bu tarz bir durumda bu vasiyetlerin indirilmesiyle karşı karşıya kalacağız.

Tereke mevcudunu aşan bir vasiyet söz konusuysa, saklı paylı mirasçıların saklı paylarına kavuşmasını engelleyen bir vasiyet söz konusuysa veya vasiyet yükümlüsüne, ona yapılan kazandırmanın ötesinde bir kazandırma yükümlülüğü yüklendiyse o zaman bütün bu vasiyetlerin indirilmesi gerekecektir.

Koşullar ve Yüklemeler

Şimdi ölüme bağlı tasarruflarda koşullar ve yüklemelerden söz edeceğiz. Eski Medeni Kanunda koşul için kullandığımız tabir “şart” tabiriydi. Aynı şekilde, eski Medeni Kanununda yükleme için kullanılan tabir de “mükellefiyet” tabiriydi.

Medeni Kanunumuzun Miras Hukuku kitabının “Mirasçılar” başlığını taşıyan birinci kısmının “Ölüme Bağlı Tasarruflar” başlığını taşıyan ikinci bölümünün “Ölüme Bağlı Tasarrufların Çeşitleri” başlığını taşıyan üçüncü ayrımındayız. “Genel olarak” kenar başlığını taşıyan 514. maddenin arkasından, 515. maddenin düzenlendiğine tanık oluyoruz. “Koşullar ve yüklemeler” kenar başlığını taşıyan (yani “şartlar ve mükellefiyetler”) 515. madde diyor ki:

“Mirasbırakan ölüme bağlı tasarruflarını, koşullara veya yüklemelere bağlayabilir. Tasarruf, hüküm ve sonuçlarını

doğurduğu andan itibaren, her ilgili koşul veya yüklemenin yerine getirilmesini isteyebilir.”

Bu madde bize genel bir fikir veriyor fakat maddenin içerisindeki bazı ifadelerin dikkatle ele alınması lazım. Bizler biliriz ki Borçlar hukuku alanında geciktirici şart ve bozucu şart kavramları vardır. Yani bir hukuki işlemin hüküm ifade etmesi bir şarta bağlanıyorsa, gelecekte gerçekleşip gerçekleşmeyeceği belirli olmayan şüpheli bir olayın ortaya çıkmasına bağlanıyorsa bir geciktirici şartın varlığından söz edilir. Şart, gelecekte gerçekleşip gerçekleşmeyeceği belirsiz olan bir olaydır. “Hukuk fakültesini dört sene içerisinde bitirirsen.” “Üniversite sınavlarında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazanırsan.” Bütün bunlar gelecekte gerçekleşip gerçekleşmeyeceği belirsiz birtakım olaylardır.

İşte biz bir hukuki işlemin hüküm ifade etmesini geciktirici şarta veya bozucu şarta bağlı kılabiliriz. Bozucu şart varsa hukuki işlem baştan itibaren geçerli olacaktır, baştan itibaren hüküm ifade edecektir ama bozucu şart gerçekleştiğinde o hukuki işlem sona erecektir, hükümsüz hale gelecektir. Medeni Kanunumuz geciktirici şartlar bakımından, bozucu şartlar bakımından veya şart kavramı bakımından birtakım özel düzenlemeler getirmemiştir. Tahmin edileceği üzere, Borçlar Kanununda düzenlenmiş olan şart kavramına ilişkin hükümler buraya kıyasen uygulanacaktır.

Özetle şunu söylemek istiyoruz. Kişi, yaptığı ölüme bağlı tasarrufun, yani örneğin; mirasçı atamasının, örneğin; yaptığı vasiyetin, muayyen mal vasiyetinin hüküm ifade etmesini geciktirici şarta bağlayabilir mi? Bağlayabilir. Yani bir vasiyet yapar veya bir mirasçı atar. Ama der ki, şu şart gerçekleştiğinde mirasçım olsun veya şu şart gerçekleştiğinde vasiyet alacaklısı olabilsin, der. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ni kazanırsa mirasçım olsun der mesela değil mi veya İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ni kazanırsa taşınmazım onun olsun der. Bütün bunlar birer geciktirici şarta bağlı ölüme bağlı tasarruflardır.

Aynı şekilde, kişi ölüme bağlı tasarrufunu bozucu şarta da bağlayabilir. Benim ölümümde derhal mirasçım olsun ama şu eylemi gerçekleştirtirse o zaman bu mirasçılık sıfatı sona ersin diyebilir. Örneğin, benim ölümümde taşınmazım Bay A’ya kalsın ama hukuk fakültesini dört sene içerisinde bitiremezse yaptığım bu vasiyet sona ersin diyebilir. Dolayısıyla, borçlar hukuku alanından bildiğimiz geciktirici şart ve bozucu şart kavramları Miras hukuku alanında uygulanır.

Koşul (Şart)

Şimdi Medeni Kanunun 515. maddesini tekrar inceleyelim. Kanun koyucu diyor ki, mirasbırakan ölüme bağlı tasarruflarını koşullara bağlayabilir. Şu an koşul kavramını, şart kavramını konuşuyoruz yani geciktirici şarta veya bozucu şarta bağlı ölüme bağlı tasarruflardan söz ediyoruz.

Kanun koyucu 515. maddenin devamında diyor ki, tasarruf hükmü ve sonuçlarını doğurduğu andan itibaren her ilgili koşul veya yüklemenin yerine getirilmesini isteyebilir. Hâlbuki koşulun yerine getirilmesini istemek mümkün değildir. İradî bir koşuldan yani kişinin kendi iradesine bağlı bir koşuldan bahsetmiyorsak zaten onun yerine getirilmesinin talep edilmesinden söz etmemiz mümkün değildir. Kaldı ki, iradî bir koşulun varlığında da kişi bu koşulu gerçekleştirip gerçekleştirmemekte serbesttir. Taşınmazını satarsa, arabam onun olsun. Taşınmazını satarsa, kendisi mirasçım olsun. Bu örneklerde taşınmazın satılması o kişi bakımından iradî bir şarttır. Kişi taşınmazını satar veya satmaz, kendi bileceği iştir. Bu çerçevede baktığımız zaman Medeni Kanunun hükmündeki bu düzenleme bu kısmı itibariyle isabetli değildir. Çünkü şartın yerine getirilmesini talep etmek diye bir müessese hukuk sistemimizde yoktur.

Bir kişinin atanmış mirasçı olabilmesi için veya bir kişinin vasiyet alacaklısı olabilmesi için en temel şart mirasbırakanın vefatında sağ olmasıdır. Eğer lehine ölüme bağlı tasarrufta bulunulan kişi mirasbırakandan önce ölmüşse onun mirasçı veya vasiyet alacaklısı olması mümkün değildir. Buna ilaveten, mirasbırakan, bir şahsı mirasçı veya vasiyet alacaklısı olarak atarsa ve bütün bunları bir geciktirici şarta bağlarsa tahmin edileceği üzere o şahsın geciktirici şartın ortaya çıktığı anda da sağ olarak mirasa ehil olması gerekir. Aksi takdirde mirasçı veya vasiyet alacaklısı olamayacaktır.

Hukuka veya Ahlaka Aykırı Koşullar

Şart alanında hukuka ve ahlaka aykırı şartların sonuçlarına, imkânsız olan şartlara ve anlamsız ve tedirgin edici şart kavramına değineceğiz. Medeni Kanunumuzun 515. maddesinin 2. fıkrası diyor ki:

“Hukuka veya ahlaka aykırı koşullar ve yüklemeler, ilişkin bulundukları tasarrufu geçersiz kılar.”

Yani bir kişi bir muayyen mal vasiyetinde veya mirasçı atamasında bulunur ve bunları da birtakım şartlara bağlar. Örneğin, geciktirici şarta bağlar ve bu geciktirici şart da hukuka veya ahlaka aykırı bir eylemdir. “Bir diğer şahsı öldürmesi şartıyla, bir diğer şahsa zarar vermesi şartıyla, bir suçu işlemesi şartıyla, görevini kötüye kullanması şartıyla, rüşvet suçunu işlemesi şartıyla...”

Bir kişi hukuka veya ahlaka aykırı koşullara bağlı birtakım ölüme bağlı kazandırmalarda bulunduysa söz konusu ölüme bağlı tasarrufları ne addedeceğiz? Kesin hükümsüz mü yoksa geçersiz yani iptal edilebilirlikle sakat mı addedeceğiz? Medeni Kanunumuzun yaklaşımına baktığımızda ifade nedir? Hukuka veya ahlaka aykırı koşullar, ilişkin bulundukları tasarrufu geçersiz kılar. Geçersizlik kavramı, oldukça geniş bir kavramdır. İçerisinde kesin hükümsüzlük de vardır, iptal edilebilirlik de vardır.

Peki, acaba burada kanun koyucunun muradı nedir? Kanun koyucu, “İptal davası” kenar başlığını taşıyan 557. maddeyi düzenliyor ve diyor ki:

“A. İptal davası

I. Sebepleri

Aşağıdaki sebeplerle ölüme bağlı bir tasarrufun iptali için dava açılabilir:

...

3. Tasarrufun içeriği, bağlandığı koşullar veya yüklemeler hukuka veya ahlâka aykırı ise,”

Kısacası, iptal edilebilirlikle sakatlıkla karşı karşıyayız. Fakat doktrin, özellikle hukuka ve ahlaka aykırılıkta bu hükmü çok tartışıyor. Bu tartışmalara dersimizin akışında iptal davasını beraberce ele aldığımızda gireceğim. Bu konuda doktrinde bazı özel görüşler var: Böylesi ölüme bağlı tasarrufların kendiliğinden kesin hükümsüz olması gerektiğini benimseyen görüşler var, zamanı geldiğinde onlara ayrıca değineceğim. Ama şu an itibariyle bilmemiz gereken en temel şey kanundaki düzenlemeye göre bu geçersizlik, bir iptal edilebilirlik halidir. Bir dava açılmadığı müddetçe ölüme bağlı tasarruf geçerli kalmaya devam edecektir.

Şekli anlamda bir ölüme bağlı tasarrufun içerisinde, yani bir vasiyetnamenin veya bir miras sözleşmesinin içerisinde birden çok maddi anlamda ölüme bağlı tasarruf olabilir. Örneğin, mirasbırakan A şahsını mirasçı naspetmiştir, B şahsına bir muayyen mal vasiyetinde bulunmuştur, C şahsına da yine bir ölüme bağlı kazandırmada bulunmuştur ama C şahsına yaptığı kazandırmasını hukuka veya ahlaka aykırı bir şarta bağlı kılmıştır. O zaman C şahsına yapılan kazandırma hukuka veya ahlaka aykırı bir şarta bağlandığı için sadece o tasarruf geçersiz olacaktır. Normal şartlar altında A lehine yapılan kazandırma ve B lehine yapılan kazandırma geçerliliğini sürdürmeye devam edecektir. En azından kural olarak böyle olacaktır fakat Borçlar Kanunumuzun ilgili hükmünü de hatırlayın: o geçersiz kazandırma olmasaydı diğer kazandırmaların da yapılmayacağı farz olunuyorsa o zaman tüm tasarrufların da geçersiz kılınması yoluna gitmek mümkün olacaktır.

Anlamsız veya Başkalarını Rahatsız Edici Nitelikte Koşullar

Bir ölüme bağlı tasarrufta anlamsız şartlar veya başkalarını rahatsız edici nitelikte şartlar söz konusu olabilir. Yaptığımız yorumla anlam yükleyemediğimiz bir şartla karşı karşıyaysak ne yapacağız? Eğer bir şart anlamsızsa veya başkalarını tedirgin eden, başkalarını rahatsız eden, başkalarını taciz eden bir şart getirildiyse Medeni Kanunumuz o şartı kendiliğinden yok hükmünde addediyor. Kanun koyucu 515. maddenin 3. fıkrasında diyor ki:

“Anlamsız veya yalnız başkalarını rahatsız edici nitelikte olan koşullar ve yüklemeler yok sayılır.”

Örnekler şöyle şekillenmiş, örneğin bir yazar demiş ki: Resim koleksiyonum yanarsa lütfen evimde sergilensin. Bu durumda, cümlemin içerisindeki çelişki zaten aşikârdır, açık bir şekilde ortadadır. Dolayısıyla, böylesine bir şartı yazılmamış addedeceğiz, yok addedeceğiz.

Başkalarını tedirgin eden, taciz eden, rahatsız eden şartlar bakımından örnekler de şöyle verilmiş: Sabah saat üçte yüksek sesle şarkı söylemen şartıyla mirasçım olabilirsin. Sabah saat üçte piyano çalman şartıyla mirasçım olabilirsin. Bundan sonraki hayatında takım elbiselerle yatacak olursan vasiyet alacaklım olabilirsin. Her sabah boğazı yüzerek geçersen mirasçım olabilirsin. Bütün bunlar diğer şahısları ve lehine vasiyet yapılan şahısları rahatsız eden birtakım koşullar olarak addedilecektir ve bunların yok hükmünde kabul edilmesi gerekir.

İmkânsız Koşullar

Peki, imkânsız koşullara da birkaç cümleyle değinelim, ondan sonra yükleme kavramına gireceğiz, mükellefiyet kavramına gireceğiz. İmkânsız koşullar bakımından da, Medeni Kanunumuz herhangi bir düzenleme getirmemiştir ama doktrin haklı olarak şu sonuca varmıştır: Eğer geciktirici şart imkânsızsa o zaman şarta bağlı tasarruf geçersizdir. Bozucu şart imkânsızsa o zaman bu şart geçersizdir ama tasarruf geçerli kalmaya devam eder.

Yükleme (Mükellefiyet)

Kanun koyucu diyor ki, ölüme bağlı tasarrufta bulunan tasarrufunu yüklemelere bağlayabilir. Yüklemede esas olan bir amacın gerçekleştirilmesidir. Mirasbırakan, belli bir amacın yerine getirilmesini hedeflemektedir. Bu amaç ilmi bir amaç olabilir, dini olabilir, sosyal olabilir; her türlü amaç olabilir. Yani diyebilir ki, bir vasiyet yapıyorum fakat bu vasiyeti alan şahıs aynı zamanda başka bir eylemi de gerçekleştirmekle yükümlüdür. Örneğin, tüm evimi Bay A'ya vasiyet ediyorum fakat Bay A evimdeki kütüphanedeki hukuk kitaplarını İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerinin kullanımına açsın.

Acaba kişi, yaptığı ölüme bağlı tasarrufu koşula mı bağladı yoksa yaptığı ölüme bağlı tasarrufta bir yükleme mi getirdi? Ölüme bağlı tasarrufta bir şart mı var yoksa bir yükleme mi var bunu ancak tasarrufu yorumlayarak belirleyeceğiz.

Koşulla ve yüklemeyle ilgili olarak en temel husus şudur: Koşulun yerine getirilmesini kimse talep edemez ama yüklemenin yerine getirilmesini, mükellefiyetin yerine getirilmesini ilgililer talep edebilir. Bu konudaki temel ilke şudur: Şart talik eder, ilzam etmez; mükellefiyet ilzam eder, talik etmez.

Yani siz bir ölüme bağlı tasarrufunuzu bir geciktirici şarta bağlı kıldığınızda, o şart gerçekleşmediği müddetçe yaptığınız ölüme bağlı tasarruf hüküm ifade etmeyecektir. Ama mirasbırakan, sadece lehine ölüme bağlı tasarrufta bulunduğu kişiye bir mükellefiyet yüklediye o zaman kişi mirasbırakanın ölümünde, örneğin mirasçı atandıysa kendiliğinden mirasçı olacaktır. Bu anlamda herhangi bir şart söz konusu olmadığı için, geciktirici şarta bağlı kılınmadığı için kişi derhal mirasçı olacak, sadece kendisine yüklenen yükümlülüğü, kendisine yüklenen

mükellefiyeti yerine getirmek zorunda kalacaktır. Örneğin mirasbırakan dedi ki: Taşınmazımı Bay A'ya bağışlıyorum, o da her yıl hukuk fakültesinde ilk beşe giren öğrencilere ayda şu kadar TL burs versin.

O halde ölüme bağlı tasarrufları yorumlarken dikkat etmek zorundayız. Acaba kişi tasarrufunu yaparken bir geciktirici şart mı öngördü yoksa sadece basit bir yükleme mi öngördü buna karar vermek gerekir. Kişi bir amacını gerçekleştirmek istiyorsa, bu amacın gerçekleştirilmesi konusunda şart olgusundan yararlanabilir ya da yükümlülük kavramından yararlanabilir. Diyebilir ki, hukuk fakültesi öğrencilerine burs verilmesi şartıyla bu taşınmazı Bay A'ya vasiyet ediyorum. O zaman hukuk fakültesi öğrencilerine gerekli miktarda burs verilmediği takdirde Bay A vasiyet alacaklısı olamayacaktır. Bu anlamda şart, mirasbırakanın arzularının yerine getirilmesi için son derece kuvvetli bir hukuki zemin yaratmaktadır. Ama kişi, taşınmazım Bay A'ya ait olsun, o da her yıl hukuk fakültesinde ilk beşe girenlere ayda şu kadar TL burs versin derse, artık taşınmazın bağışlanması Bay M'nin vefatında sıradan bir muayyen mal vasiyeti olarak hüküm ifade edecektir. Arkasından da ilgililer söz konusu mükellefiyetin yerine getirilmesini dava edebileceklerdir.

Mirasbırakan, yükümlülüğü kendi yasal veya atanmış mirasçılara da yükleyebilir. Örneğin, yarım kalan inşaatının tamamlanması görevini yasal veya atanmış mirasçılara yükleyebilir. Bu yükümlülüğü bir vasiyet alacaklısına da yükleyebilir. Yani mirasbırakan, Bay A'ya 1.000 TL ödenmesini istiyorum ancak o da hukuk fakültesi öğrencilerine burs versin diyebilir. Bütün bu durumlarda yine mükellefiyetle karşı karşıyayız.

Koşul ile yüklemeyi kıyas etmek bakımından şunu da vurgulamakta fayda var: Yüklemede ortada mutlaka bir maddi anlamda ölüme bağlı tasarrufun bulunması gerekmiyor. Kanuni mirasçılara da mükellefiyet yüklenebiliyor. Dolayısıyla böylesine bir durumda aslında bağımsız nitelikte mükellefiyetten söz ediyoruz. Bu çerçevede ayrıca illa başkaca bir maddi anlamda ölüme bağlı tasarruf yapılması gerekmiyor. Yani ortada bir şekli anlamda ölüme bağlı tasarruf varsa ve içinde maddi anlamda bir ölüme bağlı tasarruf varsa şartın bir anlamı vardır. İçinde maddi anlamda ölüme bağlı tasarruf varsa geciktirici şarttan bahsetmek veya bozucu şarttan bahsetmek mümkündür. Ama ortada bir

maddi anlamda ölüme bağlı tasarruf olmasa dahi, sadece kanuni mirasçılarının var olduğu bir intikal ihtimalinde dahi, kişi şekli anlamda bir ölüme bağlı tasarruf yapabilir ve onun içerisine bir yükleme koyabilir, bir mükellefiyet getirebilir.

O halde şunu söyleyebiliriz: Yüklemler de birer ölüme bağlı tasarruftur. Bu yüklemlerle muris, yasal mirasçılara, atanmış mirasçılara ya da vasiyet alacaklılarına belli bir davranışta bulunma yükümlülüğü veya belirli bir davranıştan kaçınma yükümlülüğü yüklemektedir. Bu noktada dikkat edilmesi gereken husus şudur: Yükümlülük hiç kimse lehine bir alacak hakkı yaratmaz. Eğer bir kişi lehine bir alacak hakkı yaratıyorsa o zaten bir vasiyet olacaktır. Yükümlülükle vasiyeti birbirinden ayıran en hassas çizgi bu noktada karşımıza çıkar. Gerçekten de yükümlülükte, mirasbırakan yasal mirasçılara, atanmış mirasçılara veya vasiyet alacaklılarına bir vazife yüklemektedir, bir görev yüklemektedir. Ama bu vazife hiç kimse lehine bir alacak hakkı yaratmamaktadır.

Medeni Kanunumuzun 515. maddesinin ilgili hükmüne tekrar değinecek olursak diyor ki kanun koyucu, mirasbırakan ölüme bağlı tasarruflarını yüklemelere bağlayabilir. Tasarruf, hüküm ve sonuçlarını doğurduğu andan itibaren her ilgili yüklemenin yerine getirilmesini isteyebilir. Örneğin mirasbırakan diyor ki; evimi Bay A'ya vasiyet ediyorum, bir taraftan da içindeki kütüphanenin İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri tarafından kullanılmasını emrediyorum. Bay A'ya böyle bir mükellefiyet yüklüyorum.

Görüldüğü üzere kanun koyucu “her ilgili” diyor, her ilgili söz konusu yüklemenin yerine getirilmesini talep edebilir. Doktrin haklı olarak özellikle aynen ifasını talep edebilir demekten kaçınmıyor çünkü aynen ifa talebinde ortada bir alacak hakkı vardır ve kişi o aynen ifanın kendi lehine gerçekleştirilmesini talep eder. Hâlbuki burada hiç kimse lehine bir alacak hakkı tanınmaksızın bir yükleme söz konusudur. Dolayısıyla, ilgililer yani bu örnekte sizlerden herhangi biri veya İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü o kitapların İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerinin kullanımına açılmasını dava edebilir. Elbette davanın sonucundan da tüm İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri yararlanabilecektir.

Hukuka ve Ahlaka Aykırı Yüklemler

Tekrar iki hususa değinelim: Hukuka ve ahlaka aykırı bir şart varsa o zaman ölüme bağlı tasarruf iptal edilebilirlikle sakat oluyordu. Aynı şekilde hukuka veya ahlaka aykırı bir yükleme söz konusuysa, bu ölüme bağlı tasarruf da elbette geçersiz yani iptal edilebilirlikle sakat olur.

Anlamsız veya Başkalarını Rahatsız Edici Nitelikte Yüklemeler

Koşullar yani geciktirici şart veya bozucu şartlar eğer anlamsızsa; aynı şekilde koşullar tedirgin edici, rahatsız edici ise kanun koyucu onların yazılmamış sayılacağını, yok hükmünde olacağını söylüyor. Yüklemeler bakımından da aynı kurallar geçerlidir.

Tasarrufun Hüküm ve Sonuçlarının Doğduğu An

515. maddenin 1. fıkrasının 2. cümlesi diyor ki, tasarruf hüküm ve sonuçlarını doğurduğu andan itibaren her ilgili koşul veya yüklemenin yerine getirilmesini isteyebilir. Doğrusu, her ilgili yüklemenin yerine getirilmesini isteyebilir cümlesidir. Burada “tasarruf hüküm ve sonuçlarını doğurduğu andan itibaren”den kasıt nedir? Meseleyi hemen ikiye ayıralım. 515. maddenin bu düzenlemesi, bağlı mükellefiyetler için geçerli bir düzenlemedir. Bir de bağımsız mükellefiyetler vardır. Yani maddi anlamda ölüme bağlı tasarruf yoktur, sadece şekli anlamda bir ölüme bağlı tasarruf vardır ve içinde bir yükleme vardır. Yani kanuni mirasçılara getirilmiş birtakım yükümlülükler söz konusudur. “Yarım kalan eserim tamamlansın.” “Ölümümde okul yaptırılsın.” “Ölümümde cami yaptırılsın.” “Ölümümde mevlit okutulsun.” Kişinin çeşitli amaçlarla yükümlülükler yüklemesi mümkündür.

Bağlı yüklemelerle ilgili olarak şunu söylüyoruz: Eğer ortada bir mirasçı ataması varsa, yüklemenin yerine getirilmesi bu atanan mirasçının ret hakkının düştüğü andan itibaren talep edilebilir. Eğer bir vasiyet alacağı söz konusuysa yani vasiyet alacaklısına bir yükleme getiriyorsa, bu yüklemenin yerine getirilmesi vasiyet alacağının muaccel olduğu andan itibaren talep edilebilir.

Bağımsız mükellefiyetler yani kanuni mirasçılara getirilen yüklemeler bakımından da şu tespitin yapılması gerekir. Bu tarz bir durumda da, yüklemelerin yerine getirilmesi kanuni mirasçıların mirası ret hakkının düştüğü andan itibaren talep edilebilir.

Yüklemede herhangi bir zamanaşımı süresi yoktur çünkü bir alacak hakkının varlığından söz etmiyoruz.

Son olarak şu hususu dile getirmem lazım. Eğer yüklemeler te-reke mevcudunu aşıyorsa veya saklı paylı mirasçılarının saklı paylarını almalarını engelliyorsa veya kendisine mükellefiyet yüklenen şahsa yapılan ölüme bağlı kazandırmaları aşıyorsa o zaman da tahmin edileceği üzere bu mükellefiyetlerin indirilmesiyle karşı karşıya kalırız. Bunların tenkisiyle karşı karşıya kalırız.

Bu dersin hem altyazılı hem altyazısız videolarına

ulaşmak için

Youtube > Prof. Dr. İlhan Helvacı sayfasını

ziyaret edebilirsiniz.